

Zag je het maar: een licht verstandelijke beperking is vaak niet zichtbaar, schulden wel!

Steeds meer jongeren met schulden

Er komen steeds meer jongeren met een licht verstandelijke beperking (LVB) met schulden bij MEE. Sommige ouders vinden dat hun kinderen na hun 18e voor zichzelf moeten zorgen. Als zij dan geen studiefinanciering hebben, geen of een beperkt inkomen, blijkt dat het maken van schulden snel op de loer ligt. Bijvoorbeeld omdat de ziektekostenverzekering niet wordt betaald, een veel te duur telefoonabonnement wordt afgesloten of spullen op afbetaling worden gekocht.

Kenmerken van een licht verstandelijke beperking

Jongeren met een LVB worden vaak niet als zodanig herkend. Aan hun uiterlijk is meestal niets te zien. Vaak zijn zij verbaal heel vaardig, waardoor ze stelselmatig worden overschat. Bij een licht verstandelijke beperking is vaak sprake van:

- Gebrek aan sociale vaardigheden en probleemoplossend vermogen
- Onvermogen om reacties van anderen goed in te schatten
- Gebrek aan zelfsturing en zelfreflectie
- Geen inzicht in het verband tussen oorzaak en gevolg

Vaak hebben deze jongeren ook last van bijkomende problematiek, zoals (ernstige) gedragsproblemen.

Licht verstandelijke beperking en schulden

Als jongeren met LVB niet als zodanig worden herkend, wordt nogal eens onterecht aangenomen dat ze niet willen meewerken om schulden aan te pakken. Terwijl het vaak meer een kwestie is van niet kunnen. Formulieren, brieven en voorwaarden zijn vaak te ingewikkeld om goed te kunnen begrijpen. Een jongere met LVB overziet de eigen problemen niet. Schulden staan vaak ook niet op zichzelf. Schulden maken dan deel uit van bredere problematiek. Door de spanning en stress van financiële problemen, ontstaan problemen op het werk, binnen de familie, het gezin, relaties en met de burens.

Hoe ondersteunt MEE jongeren met schulden?

MEE inventariseert allereerst hoe de financiële situatie is van de cliënt en op welke manier hij het beste kan worden geholpen. MEE brengt dan in kaart wat de situatie is, hoe het netwerk er uit ziet en waar kansen liggen om iemand zelfredzamer te maken en weer grip op zijn leven te krijgen. Als er sprake is van omvangrijke schulden, verwijst MEE door naar de schuldhulpverlening bij de gemeente. Voor de start van een schuldhulpverleningstraject staat gemiddeld een wachttijd van minimaal een half jaar. Intussen lopen de schulden verder op. MEE bemiddelt in die tussenliggende periode tussen de cliënt en de schuldeisers. Doel is om schulden niet verder op te laten lopen. MEE ondersteunt om de financiële situatie te stabiliseren, zodat de cliënt in elk geval de huur en energiekosten en indien mogelijk ook de zorgverzekering betaalt. Daarmee wordt huisuitzetting en afsluiting van gas, water en elektra voorkomen met alle bijkomende kosten. Omdat schulden zelden op zichzelf staan, kijken we samen met de cliënt breed naar de problematiek. Wanneer de schulden met een goede en haalbare regeling weggewerkt kunnen worden, ondersteunt MEE in dit proces:

- Vergroten van zelfinzicht van de cliënt over de oorzaak van de schulden. De cliënt leert om eigen verantwoordelijkheid te nemen voor zijn uitgaven. Dit voorkomt schulden in de toekomst.
- Schulden inzichtelijk maken, ordenen en opzetten van de financiële administratie.
- Organiseren van hulp hierbij van mensen uit het eigen netwerk of vrijwilligers.
- Inzicht wat mogelijk is: zelfstandig beheer, budgetbeheer of bewindvoering.

Daarnaast biedt MEE preventie en ondersteuning via voorlichting en cursussen, o.a. voor LVB-jongeren (hoe ontstaan schulden, wat moet je wel en niet doen, hoe houdt je je financiën op orde). MEE werkt daarin vaak ook samen met andere partijen zoals, het jongerenservicepunt, maatschappelijke dienstverlening en scholen. Ook stimuleert MEE ouders om na te denken over de financiële opvoeding van hun kinderen. Met als doel dat kinderen geïnformeerd worden over de verleiding en consequenties van aankopen en daardoor beter kunnen omgaan met geld.

Signalen via de wijkteams

Via de wijkteams komen ook signalen binnen bij MEE. Bijvoorbeeld bij een (dreigende) uithuiszetting. MEE neemt dan contact op met de bewoner om te kijken of er sprake is van een (licht) verstandelijke beperking en biedt de genoemde ondersteuning. Ook om de eventuele wachttijd voor de schuldhulpverlening te overbruggen.

Wilt u meer informatie over onze diensten? Informeer dan bij de MEE-organisatie bij u in de buurt en surf naar www.mee.nl

© januari 2014